

Nr 135.

Av herr **Gustafson** i Kasenberg, *om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till genomförd likartad förvaltning av de ecklesiastika boställena.*

Utarrenderingen av de ecklesiastika boställena förestår och kommer att pågå under de närmaste åren. Det synes då vara en brist, att man ej anförtrott ledningen av detta arbete och granskningen av hithörande ärenden åt någon central förvaltning, utan överlämnat detta åt de olika domkapitlen och länsstyrelserna, varigenom praxis torde komma att bli rätt olika inom olika län. Länsstyrelserna hava ju ingen annan utväg att tillgripa vid detta arbete än att genom sina underlydande, kronofogdar och länsmän, verkställa utarrenderingen.

För vården och skötseln av statens jordbruksdomäner finnes sedan länge en centralstyrelse med underlydande organ, domänintendenterna, vilka utväljas bland sakkunniga och praktiskt förfarna män. Det synes då, som om man även borde hava anordnat skötseln av de ecklesiastika boställena på ett likartat sätt, som garanterat en planmässig och praktisk behandling av dit hörande ärenden. Huruvida det är lämpligt och den bästa utvägen att överlämna detta åt domänstyrelsen och domänintendenterna, tilltror jag mig icke att bedöma, men det synes mig alldeles givet, att den erfarenhet, som vunnits vid förvaltningen av statens domäner, borde utnyttjas även beträffande de ecklesiastika boställena. Syner och besiktningar vid de förra äro numera förenklade och praktiskt anordnade, nybyggnadsfrågor och dylikt avgöras utan någon vidlyftig apparat, arrendeuppskattningar och saluvärderingar verkställas på ett planmässigt sätt av på området erfarna och praktiska män. Varför då ej draga nytta av det system och den erfarenhet, som vunnits här, och tillämpa det även beträffande de ecklesiastika boställena? Inom flertalet län, där domänintendenter finnas tillsatta, torde, då

väl på grund av styckning och försäljning antalet kronodomäner är statt i sjunkande, deras tid medgiva dem att även åtaga sig tillsynen över de ecklesiastika boställena. Och genom domänintendenternas övertagande av denna tillsyn torde man kunna påräkna en mera lantbrukskunnig och rationell behandling av hithörande ärenden. Ävenså borde syner genom häradshövding eller kronofogde och nämnd kunna bli öfverflödiga och bestyren därmed uppdragas åt domänintendenten.

Vad som är av vikt och vad som även är huvudsyftet med min motion, det är, att man drager största möjliga nytta av redan gjorda erfarenheter på ett nära liggande område samt att man anordnar förvaltningen av de ecklesiastika boställena så litet invecklad som möjligt utan att släppa efter på fordringarna på en fullt tillfredsställande och ändamålsenlig behandling av dithörande frågor.

Då jag, som nämnt, ej själv tilltror mig att kunna bedöma, åt vem denna förvaltning bör uppdragas, men anser de synpunkter jag framhållit vara av sådan vikt, att frågan är förtjänt av en utredning, varigenom olika möjligheter kunde bli skärskådade, så tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till genomförd likartad förvaltning av de ecklesiastika boställena, jämte såväl skogs- som jordbrukslägenheter därå, varigenom tillvaratagandet av dessa värdefulla tillgångar kunde på bästa sätt tryggas.

Stockholm den 26 januari 1915.

Arthur Gustafson.
Kasenberg.

I motionens syfte instämmer

A. Henrikson.
